

01

02

Guillem Simó: odiar tant, escriure tan bé

Deu anys després de veure la llum en una exitosa i polèmica edició reduïda a El Gall, surt la versió íntegra d'En aquesta part del món. Dietaris, 1974-2004' (A Contra Vent), de l'escriptor mallorquí Guillem Simó. És una obra potent, incendiària, trasbalsadora

a

llegim

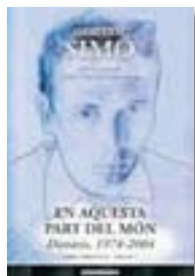
46-47

● Entrevista a Andreu Gomila, autor de 'Continents' ● Les memòries d'infantesa de Ngugi wa Thiong'o

48-49

● Ressenya de 'Califòrnia', la nova novel·la de Jordi Coca ● 'El petó de bona nit': un nou assaig sobre Proust

◆◆◆◆◆ Pere Antoni Pons

EN AQUESTA PART DEL MÓN
GUILLEM SIMÓ
A CONTRA VENT
EDICIÓ DE CARME VIDAL I D. SAM ABRAMS
745 PÀG./24 €

Quan Guillem Simó va morir el 12 de setembre del 2004 (de càncer, als 59 anys), ningú que l'havia tractat sabia que aquell home tímid, culte i una mica misantròpic havia estat escrivint durant 30 anys un dietari en què, lúcid i paranoic, passava comptes amb ell mateix i amb el món. Carme Vidal, la seva vídua i la responsable de gestionar-ne el llegat, diu que ella tampoc no en sabia res i que la primera vegada que va veure el dietari va ser l'endemà que ell fos mort. "Encara no l'havíem incinerat, va ser com tenir la seva ànima entre les mans -recorda-. Vaig descobrir-hi un Guillem que no coneixia, mai no em vaig imaginar que patís tant".

Simó va estar sempre lluny dels focus del món cultural. En vida, va publicar uns pocs articles, l'assaig *El debat autonòmic a les Illes durant la Segona República* (amb Isidor Mari) i el volum *19 poemes amb música (1973-2000)*. Abans de morir, però, va deixar preparades dues versions del dietari, *En aquesta part del món*, a punt per ser publicades. La primera, la més breu, va aparèixer a El Gall Editor l'any 2005, i es va convertir en un fenomen literari. D'una banda, va causar rebombori pel despullament (vicis, turments, misèries) de l'autor i per l'agressi-

va subjectivitat amb què desqualificava el seu entorn personal i professional; de l'altra, va ser acollit per la crítica com una obra digna de figurar entre els grans títols del gènere dietarístic en llengua catalana.

Deu anys després, l'editorial A Contra Vent n'ha publicat la versió (gairebé) íntegra en una edició a cura de Carme Vidal i D. Sam Abrams, que n'ha escrit el pròleg. Hem dit gairebé íntegra perquè, tot i ser el doble d'extensa que la primera, d'aquesta edició final se n'han eliminat passatges, diu Abrams, "per evitar embolics legals". Amb tot, assegura que s'ha preservat allò que més singularitza el dietari de Simó: l'autenticitat. "Ell diu el que ha de dir, caigui qui caigui".

Anímicament extenuant

Llegir *En aquesta part del món* és d'una riquesa anímica esgotadora. Produeix pietat, tendresa, admiració, estupor, llàstima, inquietud, crispació, desànim, angúnia... És una experiència lectora que no dona treva perquè durant els 30 anys que Simó va escriure'l va estar en guerra amb ell mateix, amb la seva vida i amb la seva literatura. "El dietari no passa de ser una crítica ressentida de mi mateix", escriu el 20 d'abril del 1980. Una conseqüència d'aquesta "crítica ressentida" són els formida-

bles llampecs autopunitius que hi ha arreu del text: "Com tots els homes, jo també duc un dimoni dins el meu cos; però el meu dimoni és un débil mental", escriu el 9 de juliol del 1978. A vegades, els llampecs van carregats d'una desesperació escruixidora, com quan, després de la mort del pare i d'evocar la complicada relació que sempre tingueren, el 10 de març de 1996 escriu: "Necessit amb urgència tornar a néixer per esmenar aquestes errades absurdes".

Naturalment, no són poques les vegades en què el ressentiment -l'odi, el fàstic, la fatiga- que sent contra ell i contra la seva vida acaba girant-se cap als que l'envolten. Més enllà de la justícia o la injustícia amb què tracta la primera dona, alguns dels companys de feina i els membres de la seva família, possiblement a la literatura de Simó se li pot aplicar una frase que ell aplica a la literatura del seu admirat Josep Pla: "Com a retratista és a vegades massa poc caritatiu, d'una agror gratuïta o subjectiva". Simó demostra, en tot cas, que el rancor i la desgràcia, enemics de la vida, poden ser uns poderosos combustibles literaris, si s'assumeixen amb la fúria patològica amb què ho fa ell.

Va viure sempre a la seva ciutat natal, Palma. Tota la seva vida va estar marcada pel disgust profund que